

Inez Karlsson - svensk lärlingskomet i USA

- NOMINERAD TILL EN ECLIPSE AWARD!

**2008 års mest
enastående
prestation med
anknytning till
skandinavisk galopp
- det står nog den
svenska jockey-
lärlingen Inez
Karlsson, 25 år, för.
Det hon har åstad-
kommit är både
häpnadsväckande
och stort.**

I år har vi haft nöjet att läsa om unge norrmanen **William Buick** som tog ett delat lärlingschampionat i England. En enorm prestation!

Men William är inte ensam! En ung svensk tjej har på rekordtid - i stenhård konkurrens - tagit den amerikanska galoppsporten med storm. **Inez Karlsson** är namnet.

Hon satt upp på sin första galopphäst, under träning, för endast tre år sedan. Tävlingskarriären startade i fjol våras och i år har det sedan bara gått spikrakt uppåt. Det har blivit drygt 1000 ritter och 150 segrar på de amerikanska banorna!

Att jockeyyrket är tufft vet många. Att dessutom vara jockey i ett så enormt stort galoppland som USA och att som tjej slå sig fram på så kort tid och nå sådan framgång, det finns knappast på kartan. Ändå är det precis det Inez har gjort.

Slåss om championtitlar Nominerad för Eclipse Award

Två gånger i somras vann hon fyra lopp på en tävlingsdag! Många gånger har hon vunnit tre lopp på en dag, ofta har det blivit två och ett lopp. Därutöver massvis med placeringar.

I år blev hon först segerrikaste lärling på Chicagos huvudbana Arlington Park. I skrivande stund har hon vunnit 55 lopp i höst på Hawthorne Racecourse som ligger i Chicagoförorten Cicero, och är bara två segrar efter ledande jockeyen Christopher Emigh. Inez har betydligt fler andraplaceringar. Hon är per 14 december årets näst mest segerrika lärling - i HELA USA (efter Paco Lopez från Calder).

En bedrift som gjort att hon har nominerats för en Eclipse Award i USA som årets bästa lärling! En

Eclipse Award-utmärkelse är i USA enormt stort och prestigefyllt - i klass med en Oscar. Man ser inte *bara* ser till antalet segrar utan också till det övriga sportsliga framträdandet.

Det är också sensationellt hur snabbt hon har avancerat. För svensk galopp är hon fortfarande något av en doldis. Från att ha varit flugviktsboxare på SM-nivå i Majornas BK i Göteborg, då hon för drygt tre år sedan knappt visste vad en galopphäst var för något, har Inez "galopperat fram" till att vara en av de absolut bästa lärlingarna i USA!

-Jag har alltid varit väldigt sportig och idrottat i hela mitt liv. Därför kändes det naturligt att haka på denna sport, konstaterar hon.

Inez är ständigt på språng. Förra gången vi ringde satt hon på hästryggen, hoppade av, lämnade över den till skötaren och hoppade upp på en annan häst under tiden vi talade. Den här gången är hon på väg till eftermiddagstävlingarna på Hawthorne galoppbana där hon ska rida i åtta lopp.

När hon hade cantrat galopphästar "over there" i cirka nio månader var hon i aug-sep 2006 tvungen att åka hem för att vänta på visum.

Första segern kom på **Death Valley** på sommarbanan Arlington Park. Sedan följde flera segrar och placeringar. Under vintern tog hon ett break p.g.a sjukdom men när hon satte sig upp i sadeln igen tog hon igen tiden som gått förlorad - med råge!

Galoppsporten i USA är mer mansdominerad än i Sverige. Hur har det varit att slå sig fram som tjej?

-Jag är den enda kvinnliga jockeyn i Chicago just nu. Men det har gått bra. Visst har det funnits en och annan som kommit med gli-

INEZ KARLSSON efter en ritt på Churchill Downs. Foto: Horsephotos.com.

-Att jag en dag skulle bli en jockey existerade inte i min tankevärld, kommenterar Inez.

Randy Romero läromästare

Skandinavisk Galopp har skrivit och berättat om Inez förut. Om hur hon boxades i Majornas BK, red halvblod ibland och skötte om travare. År 2005 åkte hon till Kanada och kom genom travsporten i kontakt med the Stronach Stables som hon började arbeta för på Woodbine Racetrack i Toronto.

-Det var där jag för första gången fick se en galopplöpning. Det där ser kul ut, det skulle jag vilja prova, sade jag till tränaren Justin Nixon, berättar Inez i telefon från Chicago.

Det tog en månad och under tiden red hon för Tommy Gustafsson på Täby. Det är den enda erfarenhet av svensk galopp Inez har.

-Det var jättetrevligt hos Tommy och jag red även flitigt på "Plastic Wonder" för att hålla mig riktigt "fit".

Därefter reste hon tillbaka till USA för att påbörja jockeykarriären.

-**Randy Romero** (en f.d. toppjockey) lärde upp mig. Innan jag red mitt första lopp red jag 250 snabbjobb i träning för att skaffa mig erfarenhet, många av dem utan ersättning. Det var väldigt nyttigt och gav mig också en hel rad kontakter vilket var en god hjälp när jag började rida lopp, berättar Inez.

ringar men så är det ju överallt. Nu när jag har ridit så mycket och det gått så bra, känns det som man är accepterad. Jag har alltid tränat mycket med killar, speciellt inom boxningen, och jag har aldrig haft sämre självkänsla bara för att jag som tjej tävlar mot killar, säger Inez.

Hon har tidigare berättat att hon har en hel del "med sig" från boxningen - bra balans, koordination och explosivitet - egenskaper som ger henne bra fördelar i jockeyyrket. Liksom förmågan att kunna fokusera.

-Att koncentrera mig på det jag håller på med är bland det viktigaste som Randy Romero lärt mig. Han "tutade" hela tiden i mig att när jag rider lopp, då ska fokus bara vara på mig själv och hästen.

INEZ i sitt största lopp hittills på Frank Kirby-tränade stakesvinnaren CIAO i The Cardinal Handicap (Gr 3) på Churchill Downs den 15 november. Foto: Horsephotos.com.

Att inte fundera över konkurrensen, inte på loppet man red innan, tidigare besvikelser eller glädjorus eller lopp som skall komma, det är bara här och nu som gäller, ingenting annat, fastslår Inez.

Hon har fortfarande bra kontakt med Randy.

–Jag ringer honom ibland när jag känner att jag behöver ventilera någon händelse eller få råd.

–Numera är det annars min agent som coachar mig. Hon heter Penny Ffitch-Hayes och har ridit i engelska Grand National, fortsätter Inez.

Penny Ffitch-Hayes var tidigare en av Englands bästa kvinnliga steeplechaseryttare.

Hur ser en vanlig arbetsdag ut för dig?

–Jag är i stallet cirka 6.30. I USA är arbetet inom galoppen väldigt uppdelat och jag rider enbart snabbarbeten. Man får hästen sadlad och klar och lämnar sedan över den till skötaren. Det brukar bli fem sex hästar varje morgon i olika

stall. Mest rider jag för Frank Kirby.

–Mellan turerna går jag runt i stallarna och pratar med tränare och hästägare om hur deras hästar har gått i loppet och om hur de ska ridas i kommande lopp. Jag försöker att hålla en öppen konversation med alla, det är en viktig bit med att vara jockey.

–Efter att jag ridit klart på morgonen brukar jag gå till jockeyrummet, kolla programmet, formraderna på hästarna jag ska rida och de andra i loppet, se vilka hästar som är strukna, banförhållanden med mera. Därefter åker jag hem och vilar en stund.

–Första start brukar vara klockan 13.30 och ofta har jag 7-8 ritter. Så här års kan det ibland kännas motigt, vintrarna är väldigt kalla i Chicago, och jag känner mig lite sliten nu. Det känns alltid värre i kylan. Om man åker hem efter tävlingsdagens slut utan någon seger känns det inget kul, men har man fått rida in i vinnarcirkeln ett par gånger, då är det definitivt värt det!

”Vi slutade oplacerade men det var en otrolig känsla att få rida med Calvin Borel, Robby Albarado, Julien Leparoux och de andra grabbarna”.

–Det får man väl vara nöjd med, skrattar Inez.

När meetinget håller till på Hawthorne hyr Inez en lägenhetsdel hos en amerikansk-mexikansk familj, tio minuters cykelväg från banan. Vid Arlington har det blivit olika rum som hon har hyrt.

Hur mycket tjänar en lärling i USA?

–Lärlingar får lika mycket som en jockey för att rida i lopp här. Det är 80 dollar per ritt, men min agent får 30% och min ”valet” som tar hand om min utrustning 5%, en del går också till skatt och försäkring. Jag är egen företagare och kan skriva av en del, som t.ex. arbetskläder. Har också anlitat en person som tar hand om mina räkenskaper. Därutöver får man 10% av prispengarna vid seger och 5% vid övrig penningplacering. En ganska normal lönecheck för mig är 8 000 dollar i veckan, avslöjar Inez.

–Det är bra betalt, men det är också väldigt slitsamt och riskfyllt.

Hur jämför du galoppporten i USA mot i Sverige?

–Det är självklart mer business i USA. I Sverige är det dyrare att äga häst och det är ofta dåligt betalt att jobba med hästar. De som jobbar med hästar i Sverige har för det mesta en verkligt stor passion för yrket.

–I amerikansk hästsport är det tyvärr fortfarande mycket liberalt med medicinering, men det är ändringar på gång.

Eftersom Inez är den enda kvinnliga jockeyn på banan har hon tillgång till ett eget omklädningsrum med egen bastu och badrum. Därinne har hon också en del attiraljer för att stretcha och mjuka upp inför ritterna, ett hopprep bl.a.

–Jag tycker om att vara för mig själv mellan tävlingarna och koncentrera mig inför uppgiften. Men de andra jockeyerna är annars väldigt vänliga och bussiga, de flesta i alla fall, och man pratar mycket när det inte är löpningar.

På den lilla fritid hon har är det mer motion och träning som gäller. Hon joggar, cyklar, gör sit-ups och armbävningar. Men tar sig även tid att träffa sina vänner.

Inez mamma var på besök några dagar i slutet av november och fick glädjen och stoltheten att fotograferas med sin dotter i vinnarcirkeln hela fyra gånger - tre gånger den 23 november och en gång två dagar senare.

–Det var fantastiskt roligt!

Vann på Laurel Park

Det är tävlingar nästan varje dag i Chicago men ibland då det är ett par dagars uppehåll försöker Inez även att rida på andra banor. Bland annat blev det en ”avstickare” till Churchill Downs där hon fick sitta upp på Kirby stakesvinnare Ciao i en Gr 3-löpning.

–Vi slutade oplacerade men det var en otrolig känsla att få rida med Calvin Borel, Robby Alvarado Julien Leparoux och de andra grabbarna!

En avstickare till Laurel Park i Maryland med tre ritter slutade med en seger och två andraplaceringar.

INEZ vid en av sina segrar på Arlington Park i somras. Foto: www.fourfootedfotos.com.

Sagt på Hawthorne News, www.hawthorneracecourse.com den 29 nov 2008:

"Apprentice Inez Karlsson has gone from timid, inexperienced "bug" rider to agile, sharp-thinking, and strong-riding apprentice. She rides stakes winners (see Ciao) and 5K-claimers (see many) with the same zeal and determination, while exhibiting a fierce desire to succeed. Watching her progress from Hawthorne '07 to Hawthorne '08 has been a journey worth seeing".

ligga nära speeden i loppet och vilka som kommer med en sen spurt. Jag måste känna till de jockeyer jag rider med. Olika jockeyer har olika egenskaper. Några gillar att ta ledningen, vissa gillar att rida "brett", andra gillar att rida "tight". En del tar mer chanser än andra och en del är farliga att rida med för de vet inte vad de gör. Genom att känna till sådana saker har jag fördelar gentemot dem. Det som definierar en bra jockey är att han kan rida sitt eget lopp - och andra jockeyers lopp. Han har en känsla och kan se vad som kommer att hända.

"Det kan gå hett till"

-I en jockeykoloni har man både "vänner och fiender". Det finns jockeyer som inte vill se mig vinna och de kommer att försöka att stänga in mig för att försöka förstöra mina chanser. Det finns också jockeyer som man är "vän" med. När man kan ge dem en chans att vinna så gör man det. Man vill försöka hålla sig på en god nivå med alla. Regel nummer ett är dock att så länge jag sitter på en häst som fortfarande "springer" och kan vinna ger jag inte upp något. Men om man ser att någon är i trubbel och man kan hjälpa, är det bättre att hjälpa än att stjäla, säger Inez.

-Jag tror att vi rider mer aggressivt i USA än i Sverige. Mycket för att det är tillåtet. Det kan gå riktigt hett till! Man ger inte upp railen för ingenting! Jag måste veta hur mycket "häst" jag har kvar så jag vet när jag kan göra ett "move" och hur mycket jag kan mana på den. Man vill alltid ha häst kvar i slutet. Jag måste ha en inbyggd klocka i mitt huvud så att jag vet när det är dags att börja rida. Jag kan också se hur mycket häst andra jockeyer har genom att iakta hur deras hästar andas, rör sig och se hur jockeyn rider, förklarar Inez.

Vill rida i Sverige

Den 7 januari lämnar Inez lärlingsstadiet och kan kalla sig jockey. Då får hon också tillåtelse att rida i ett annat land om hon vill.

-Jag vill jättegärna prova på att rida något lopp i Sverige. Funderade på det förra vintern men då gick det inte eftersom jag fortfarande var lärling. Men jag ska antagligen åka till Stockholm i januari för att förnya mitt "professional athlete"-visum. Eclipse Award-galan i Miami är den 26 januari så det gäller bara att hitta något passande datum, säger Inez.

-Skulle vara jätteroligt om jag kunde få någon ritt då, hoppas Inez.

Vad är dina framtidsplaner?

-Närmast kommer jag att rida resten av meetinget i Hawthorne. Det slutar den 12 januari. Därefter blir det ett Sverigebesök på ett par veckor för att förnya mitt visum, träffa familjen - och förhoppningsvis rida ett lopp eller två på Täby. Hawthorne startar den 7 mars igen och innan dess kommer jag att vara i Florida på Tampa och Gulfstream Racecourse för en liten arbetssemester. Jag kommer att rida där men inte så mycket, kanske ett par hästar om dagen för att hålla mig i form, snabbjobba hästar även på Fairgrounds i New Orleans för att skaffa mig kontakter innan Arlington-meetinget som startar den 1 maj. Kanske rida lite på Laurel också. Kommer förmodligen inte tillbaka till Hawthorne nästa höst, men vem vet? Man lever för en dag i taget och tar det som det kommer, avslutar Inez Karlsson innan hon börjar förberedelserna inför dagens löpningar, vilka sedermera slutade med två segrar och tre andraplaceringar.

HELENA MANSÉN

FAKTA OM INEZ KARLSSON

Född: 4 april 1983

Längd: 162 cm (5 feet, 4 inches, med am. mått)

Vikt: 49-50 kg (109-110 lbs), har inga problem att hålla vikten.

Åter: 4 ggr om dagen, små måltider. Fisk, kyckling, grönsaker, frukt.

Vitaminer (B, C och multivitamin + extra potassium och calcium).

Åter alltid frukost och aldrig efter kl. 6 på kvällen.

Dricker: Vatten (tillsatt med b-vitamin, potassium och koffein).

Åter inte: Pasta, socker.

Sagt av Inez ang. mat: "Jag försöker äta ordentligt och inte hålla på att banta som många jockeyer. För mig är det viktigt att få i sig ordentligt med näring för att kunna orka".

INEZ på COVER MY SIX på Laurel Park. Det blev dagens andra andraplacering, därefter red hon Justin J Nixon-tränade Somethingshesaid till seger. Foto: Privat.

P-A mot sitt andra raka Täby- och Sverige-championat - men Jacob närmar sig!

PER-ANDERS GRÅBERG. Foto:Thomas Blomqvist.

Det är jämnt i kampen om de återstående jockeychampionaten i Sverige. **Per-Anders Gråberg** som tog hem årets Jägersro-championat i år (liksom i fjol) försöker också försvara såväl Täby- som Sverigetiteln från i fjol. Fjölårets **sammanlagda** skandinaviske jockeychampion 2007 var däremot **Jacob Johansen** som nu är en stark utmanare mot P-A.

Per den 14 dec då Jacob fick 2-0 i segrar över P-A, är poängen så här för hela landet (enl. SG Sportinfo):

P-A: 55-58-42.

Jacob: 50-52-52.

Två hela tävlingsdagar och två Lördagskomber återstår av året.

HM

Mer om de olika skandinaviska championaten på:
www.skandinaviskgalopp.com.